

Grand Canyon viehättää kokonsa ja väriensä ansiosta.

10 x luontoon Yhdysvalloissa

26.2.2020 6.00

Yhdysvallat on uskomattoman monipuolinen matkakohde luonnosta kiinnostuneelle. Koe aavikot, korkeat lumen peittämät vuoristot ja Havaijin laavakentät. Jokainen kohde tarjoaa jotakin ainutlaatuista.

Teksti ja kuvat: DANIEL STÖCKLI

1. Grand Canyon

Yhdeksi maailman seitsemästä luonnonihmeestä kutsuttu kanjonialue sijaitsee Luoteis-Arizonassa. Colorado-joki on miljoonien vuosien aikana kovertanut siitä värikkään ja mahtipontisen nähtävyyden. Pelkästään kanjonin seinämät ovat vaikuttavat. Kanjoni on kokonaisuudessaan noin 446 kilometriä pitkä, ja sen leveys vaihtelee 6-29 kilometrin välillä. Syvyys on enimmillään lähes kaksi kilometriä. Grand Canyonia ympäröi Yhdysvaltain ensimmäisiin kansallispuistoihin lukeutuva Grand Canyonin kansallispuisto.

Kanjonin aluetta asuttivat Amerikan alkuperäiskansat jo kauan ennen kuin ensimmäinen eurooppalainen ennätti paikalle vuonna 1540. Intiaanit rakensivat asumuksiaan kanjonin seiniin. Nykyään kanjoni on suosittu vaelluskohde joko jalan, ratsain tai vesiteitse Colorado-jokea pitkin. Varsin suosittu, mutta rautaiset hermot vaativa kokemus on kävellä pitkin Grand Canyon Walkwayta. Se on käytännössä rotkon päällä sijaitseva hevosenkengän muotoinen kävelysilta, joka on täysin läpinäkyvä. Tämä yhdistettynä riepotteleeviin tuuliin saa isonkin miehen valahtamaan kalpeaksi.

Grand Canyon sijaitsee Arizonassa lähellä Colorado jokea. Paras tapa päästä paikalle on vuokra-autolla. Myös muun muassa Las Vegasista järjestetään retkiä.

2. Joshua Treen kansallispuisto

Joshua Treen kansallispuisto on karu mutta monipuolinen kohde.

Ei ihme, että U2 nimesi levynsä tämän ainutlaatuisen luonnonpuiston mukaan. Los Angelesin itäpuolella sijaitseva aavikkoalue on tunnettu eritoten sen kuvauksellisten Joshua-puiden ansiosta. Paras tapa tutustua alueeseen on käydä muutamilla lyhyillä kävelyretkillä, jotka tarjoavat varsin monipuolisia näkymiä. Esimerkiksi 49 Palms Oasis Trail vie keskelle palmujen täyttämää puroa ja useimmat reitit tarjoavat ainakin upeita kivimuodostelmia. Iltaa kohden kannattaa ajaa Keys View -kukkulalle, mistä avautuvat upeat auringonlaskunäkymät aina Meksikoon asti.

Kannattaa ottaa huomioon, että Joshua Tree Park on yksi Yhdysvaltojen kuivimmista ja kuumimmista kohteista, joten juomavettä tulee olla mukana riittävästi.

Joshua Treen kansallispuisto sijaitsee Kaliforniassa Palm Springsin läheisyydessä. Sinne voi tehdä autolla päiväretken Los Angelesista.

3. Havaijin tulivuorten kansallispuisto

Havaijin kauneus piilee sen mystisissä ja dramaattisen muotoisissa tulivuorissa. Havaijin saarilla on itse asiassa kaksi maailman aktiivisinta tulivuorta, jotka puskevat jatkuvasti laavaa. Hilon saari, joka on paremmin tunnettu nimellä Big Island, on hyvä kohde tutustua turvallisesti maailman aktiivisimpaan tulivuoreen osana opastettua retkeä. Varsinkin Pu'u 'O'o-niminen kraatteri on ollut aktiivinen vuodesta 1983. Muualla saarella näkee myös sulan magman muokkaamaa luontoa ja usein tunne on kuin kävelisi kuun pinnalla. Big Islandilla on lisäksi riittämiin kauniita rantoja, vesiputouksia, sademetsää ja eksoottisia kasveja.

Havaijin tulivuorten kansallispuisto on lyhyen lentomatkan päässä Honoluluusta ja matkanjärjestäjillä on sinne monipuolisia retkiä.

4. Rocky Mountain National Park eli Kalliovuorten kansallispuisto

Harva pystyy kiistämään Kalliovuorten kauneutta ja se onkin luontokuvaajien ylivoimainen suosikkikohde Yhdysvalloissa. Jo pelkästään Pohjois-Amerikan korkeinta tietä, Trail Ridge Roadia, ajettaessa avautuvat henkeäsalpaavat näkymät; matkalla näkee jäätiköitä, soran muokkaamia vuorensinämiä sekä kristallinkirkkaita järviä. Autolla pääsee jopa 3600 metrin korkeuteen. Luonnonpuisto tarjoaa myös mainiot puitteet muutaman päivän retkille, sillä siellä on 500 kilometriä merkattuja polkuja. Samalla voi nousta vuorten huipulle nauttimaan ikimuistoisista auringonnousuista tai nähdä villieläimiä, kuten hirviä ja peuroja. Kevyempää tutustumista suosiva voi puolestaan nauttia hevosretkistä tai kalastamisesta.

Kalliovuorten kansallispuisto sijaitsee Coloradossa. Helpoin tapa päästä luonnonpuistoon on autolla Denveristä, josta on noin kahden tunnin ajomatka.

5. Yellowstonen kansallispuisto

Luonnonvoimat ovat muokanneet Yellowstonen kansallispuistosta yhden Yhdysvaltojen merkittävimmistä kohteista. Ei mikään ihme, että se oli aikoinaan maan ensimmäinen kansallispuisto. Varsinkin alueen geotermiset muodostelmat, kuten geysirit, aktiiviset muta-altaat, fumarolit, kuumat lähteet ja mineraalien luoma värinen säihke saavat kamerat käymään kuumina. Kansallispuiston monipuolisuudesta kertoo myös se, että alueella on 300 geysiriä, mikä on kaksi kolmasosaa maapallon kaikista geysireistä. Suosittuja nähtävyyksiä ovat kaleidoskoopin värinen Grand Prismatic Spring sekä Yellowstone Lake. Lisäksi Yellowstone on rikas eläinlajien suhteen ja siellä voi nähdä biisonin, karhun tai hirven. Parhaimmillaan Yellowstone on osana pidempää kävelyä, jolloin pääsee arvostamaan sen moninaisuutta.

Yellowstonen kansallispuisto on avoinna ympäri vuoden, joskin talvikuukausina lumi voi tukkia tiet. Luonnonpuisto on varsin etäällä merkittävään kokoisista kaupungeista ja ainoa tapa päästä paikalle on autolla. Lähin lentokenttä on Jackson Hole Airport.

6. Yosemiten kansallispuisto

Havaijin laavakentät ovat kuin eri maailmasta.

Kalliovuorten kansallispuisto tarjoaa elämyksiä keskellä villiä luontoa.

Yellowstonen kansallispuisto on tunnettu ennen kaikkea lukuisista geysireistään.

Pelkästään paikallaan seisominen ja ympäriinsä katselu tarjoaa Yosemitein kansallispuistossa enemmän luonnon ihmeitä kuin moni valtio kokonaisuudessaan. Puisto kuuluu Unescon maailmanperintölistalle. Yosemite Falls on 739 metrillään Yhdysvaltain korkein sekä maailman viidenneksi korkein vesiputous. Alueen muut nähtävyydet ovat keskeltä halkaistun vuoren muotoinen Half Dome, monoliitin muotoinen El Capitanin kallionseinämä sekä läpi puiston virtaava Merced-joki. Monet näistä ja upeista vuorenhuipuista näkee useista Yosemitein laakson näköalapaikoista, mutta luonnonpuistoon voi tutustua jalkaisinkin päiväretkellä tai useamman yön kestäväällä patikkaretkellä. Yosemite National Park on kesäisin suosittu paikallisten keskuudessa, silloin myös alueen runsaslukuinen eläimistö, kuten mustakarhut ovat liikkeellä.

Yosemitein kansallispuisto sijaitsee San Franciscosta 240 kilometriä itään. Muiden luonnonpuistojen tapaan oikeastaan ainoa tapa luonnonpuistoon pääsulle on omalla autolla. Talvisin lumentulo saattaa tukkia tiet.

7. Archesin kansallispuisto

Utahin luonnonpuiston muodostelmat ovat kuin toisesta maailmasta. Punainen maaperä ja eroosion luomat hiekkakivimuodostelmat tarjoavat ainutlaatuisen kokemuksen. Alueen tunnetuimmat muodostelmat ovatkin yli 2500 hiekasta muodostunutta luonnonsiltaa, jotka ovat toinen toistaan ylväämpiä korkeimpien ollessa lähes nelikerroksisen rakennuksen korkuisia. Iltaisin onkin lähes mystistä katsoa luonnonsiltojen värien vaihtelevan verenpunaisesta tulenkeltaiseen. Ja toisin kuin muut maan aavikoista, on Archesin kansallispuisto vehreä kohde, missä voi kokea satojen eri kasvien värikylläisyyden ja loiston.

Archesin kansallispuisto sijaitsee Utahin osavaltiossa. Ainoa tapa luonnonpuistoon pääsulle on omalla autolla. Lähin lentokenttä on Canyonland Field Airport, mistä on päivittäin lentoja Denveriin.

8. Niagarin putoukset

Puolittain Yhdysvaltojen ja Kanadan puolella sijaitsevat Niagarin putoukset häkellyttävät niin kokonsa kuin puhtaan voimansa ansiosta. 18 000 vuotta vanhojen putousten vesimassat laskeutuvat 236 metrin korkeudesta jatkuvan jyrinän säestämänä. Putouksista suurin eli Horseshoe Falls on jaettu maiden kesken, kaksi muuta ovat Yhdysvaltain puolella. Toronton keskustan pilvenpiirtäjät näkyvät hyvällä säällä Niagara-joen alajuoksun kukkuloilta. Putoukset ovat erittäin suosittu kohde ja niitä käy katsomassa joka vuosi noin 10 miljoonaa matkailijaa. Jotta saisi tarkemman kuvan putousten koosta, kannattaa kiertää Kanadan puolella mailin pituinen lenkki rajasillalta putouksille.

Niagarin putouksille pääsee kätevästi 30 kilometrin päässä sijaitsevasta Buffalosta. Useat matkanjärjestäjät tarjoavat päiväretkiä putouksille.

9. Redwoodin kansallispuisto

Yhdet maailman suurimmista puista kasvavat Redwoodin kansallispuistossa. Nämä jättiläiset voivat olla yli 2000 vuotta vanhoja ja kasvaa toistasataa metriä korkeiksi. Jopa rungon koko on häkellyttävä ja se voi parhaimmillaan kasvaa noin seitsemän metriä leveäksi. Sitä tunteeikin itsensä lähes muurahaisen kokoiseksi näiden upeiden, ruosteenväristen puiden lomassa. Osasyynä suurelle koolle on vehreä, vulkaaninen maaperä, joka tarjoaa oivan kasvualustan. Redwoodissa on myös paljon muita mielenkiintoisia kasvilajeja eläimistöistä puhumattakaan. Puistossa voi nähdä esimerkiksi haukkoja, karhuja sekä merenelävistä hylkeitä ja meritähtiä.

Redwoodin kansallispuisto sijaitsee Kaliforniassa San Franciscosta noin 500 kilometriä pohjoiseen. Helpoimmin luonnonpuistoon pääsee omalla autolla.

10. Mount McKinley

Utahin luonnonsillat ovat kauniita ja valokuvauksellisia.

Niagarin putoukset häkellyttävät niin kokonsa kuin voimansa ansiosta.

Redwoodin kansallispuisto tarjoaa majesteettisen kokoisia puita.

Majesteettinen Mount McKinley on 6 194 metrillään Pohjois-Amerikan korkein huippu. Se sijaitsee Denalin kansallispuistossa Alaskan osavaltiossa. Vuori tunnetaan yleisesti myös nimellä Denali, joka tarkoittaa denaïnan kielellä "suurta". Vuori nimettiin Mount McKinleyksi presidentti William McKinleyn mukaan vuonna 1897. Ilmat saattavat olla Denalin kansallispuistossa varsin vaihtelevat ja huippua ei välttämättä aina näe. Jos näin tapahtuu, niin alueella on paljon muutakin nähtävää, kuten lähes yhtä korkea Mt. Foraker, lukemattomat jäätiköt sekä upeista heijastuksista tunnettu Wonder Lake. Upeita vuorenhuippuja pääsee halutessaan näkemään lentokoneen kyydissä.

Mount McKinley sijaitsee Denalin kansallispuistossa Alaskassa. Alueen lähin lentokenttä on Anchorage Ted Stevens International Airport. Luonnonpuistoon järjestetään kesäisin bussiretkiä.

Mount McKinley on Yhdysvaltojen korkein vuori.